

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ В ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

к. е. н., доцент *Хаврова Катерина Сергіївна*

Україна, м. Маріуполь, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (м. Кривий Ріг)

ARTICLE INFO

Received 13 March 2018

Accepted 07 April 2018

Published 15 April 2018

KEYWORDS

information,
intellectualization of activity,
information policy,
enterprise development,
the role of information

ABSTRACT

Any development of an enterprise depends on the development of intelligence, on the results of creative, intellectual activity based on knowledge, on information. The urgency of this problem is explained by the fact that informatization promotes the development of the enterprise and the intellectualization of its activities.

The purpose of the article is to highlight the role of information in the intellectualization of the enterprise.

In the conditions of the economic crisis, this problem becomes particularly important, because without information, without knowledge, which is the object of intellectualization of activities, it is impossible to realize the scientific and technical potential and accelerate the development of the enterprise.

Taking into account the above-mentioned peculiarities of information, a number of requirements are formulated for the formation of its management system, taking into account the specifics of the enterprise's practical activities, and the principles for managing the information policy of the enterprise are outlined.

It should be emphasized that the role of information in the intellectualization of activities should be in a comprehensive manner, ensuring the interrelation of the solution of the tasks assigned. Only such an approach will facilitate the intellectualization of the enterprise.

© 2018 The Author.

Головне джерело інтелектуалізації діяльності підприємства – це інтелект, його капіталізація. Об'єктом, що відноситься до інтелектуалізації діяльності на сьогодні є інформація. На сьогодні інформація стає найдорожчим ресурсом. Саме інформація сприяє розвитку підприємства. Будь-який розвиток підприємства залежить від розвитку інтелекту, від результатів творчої, інтелектуальної діяльності, яка базується на знаннях, на інформації. Актуальність цієї проблеми пояснюється тим, що інформатизація сприяє розвитку підприємства та інтелектуалізації його діяльності.

Теоретичні основи ролі інформації в тій чи іншій мірі розглядається багатьма дослідниками, що працюють у різних галузях: Андрощук Г. О., Базилевич В. Д., Кохановська О. В., Корнєєв В. В. та ін.

Мета статті полягає у висвітленні ролі інформації в інтелектуалізації діяльності підприємства.

В умовах економічної кризи ця проблема набуває особливого значення, адже без інформації, без знань, що є об'єктом інтелектуалізації діяльності, неможливо реалізувати науково-технічний потенціал та прискорити розвиток підприємства.

Можливість споживання інформації не обмежується кількістю учасників, географічної приналежністю, областю діяльності. Для одних інформація може виявитися марною, для інших вона утворює потік даних для прийняття рішення в майбутньому, для третіх вона стане знанням. У цьому випадку роль інформації в інтелектуалізації діяльності полягає в тому, що сприйнята і осмислена інформація втілюється в фактах, відомостях про закони суспільства і природи, принципи їх практичного застосування, навички та здібності людей, соціальних відносинах і так далі, а також, стає продуктом інтелектуальної діяльності людини, пов'язаної з обробкою і застосуванням накопиченої, зібраної, систематизованої інформації.

Однією з особливостей інформації є те, що в разі її застосування вона виступає в якості економічного ресурсу. Тому першочергова роль суб'єкта (керівника підприємства) розпізнавати

інформаційні сигнали, збирати, систематизувати інформацію, творити, створювати і освоювати нові знання в господарській діяльності.

Інформація в інтелектуалізації діяльності підприємства перетворюється в різновид економічних благ. Тому, в залежності від форми та змісту, на наш погляд, вона може поділятися на:

- аналітичну інформацію;
- облікову інформацію;
- кадрову інформацію;
- економічну інформацію;
- інноваційну інформацію;
- маркетингову інформацію;
- управлінську інформацію.

При цьому роль інформації як різновиду економічних благ проявляється при обміні інформацією та її поширенні.

Інформація - стає одним з найпотужніших і вирішальних чинників розвитку підприємства. Інформація при інтелектуалізації діяльності підприємства утворює інформаційний ресурс сучасного підприємства. На відміну від матеріальних, в тому числі і технічних, ресурсів, інформаційний ресурс практично невичерпний, його запаси під час розвитку підприємства і ступеня споживання тільки зростають. Цей ресурс виступає формою інформаційної політики підприємства.

Враховуючи приведені особливості інформації можна сформулювати ряд вимог до формування її системи управління, що будуть визначатися особливостями практичної діяльності підприємства, та виділити принципи управління інформаційною політикою підприємства (рис.1).

Так, оскільки ефективність функціонування підприємства пов'язана з інформацією, це визначає необхідність органічної інтегрованості її з іншими функціональними системами управління та загальною системою управління підприємством.

Всі управлінські рішення в області ефективного використання інформації та організації її обороту тісно взаємозв'язані та прямо або побічно впливають на кінцеві результати діяльності підприємства. Тому управління інформаційною політикою підприємства повинно розглядатися як комплексна функціональна керуюча система, що забезпечує розробку взаємозалежних управлінських рішень, кожне з яких робить свій внесок у загальну результативність діяльності підприємства.

Розглядання процесу управління інформаційною політикою як системи обумовлено в першу чергу застосуванням комплексних всебічних методів, що враховують різні сторони даного напрямку у взаємозв'язку з інтелектуалізацією діяльності підприємства.

При цьому, як свідчить практика, найбільш ефективні управлінські рішення в області інтелектуалізації діяльності, розроблені та використані підприємством у попередньому періоді, не завжди можуть бути повторно застосовні на наступних етапах його господарської діяльності. Насамперед, це пов'язано з особливістю інформації як економічного ресурсу, змінами внутрішніх умов функціонування підприємства та його зовнішнього оточення. Тому модель управління інформаційною політикою повинна бути високодинамічною та враховувати зміну факторів зовнішнього середовища, потенціалу формування інформації, темпів економічного розвитку, форм організації виробничої та фінансової діяльності, фінансового стану та інших параметрів функціонування підприємства.

Крім того, значення інформації в інтелектуалізації діяльності підприємства повинно враховувати альтернативні можливості дій та забезпечувати варіативність підходів до розробки окремих управлінських рішень. При цьому, якими б ефективним не здавалися ті або інші проєкти рішень в області інформаційної політики, вони не повинні вступати в протиріччя з головними цілями діяльності підприємства, стратегічними напрямками його розвитку, оскільки це підірватиме розвиток підприємства в майбутньому періоді.

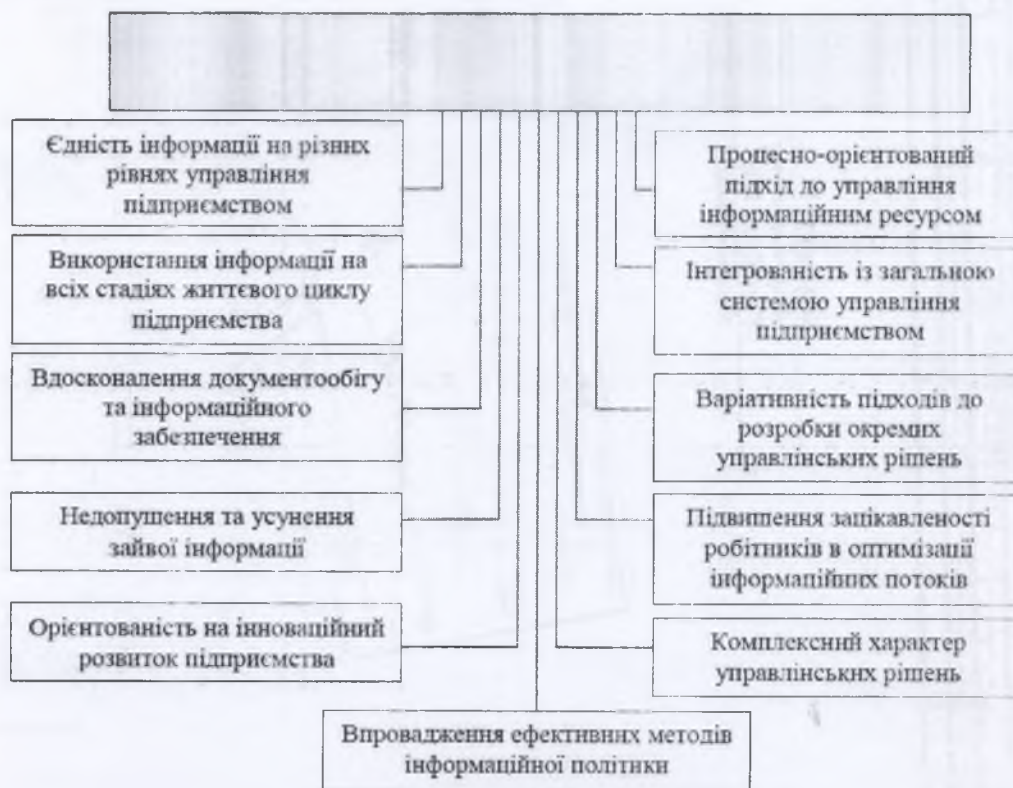

Рис. 1. Основні вимоги до формування ефективної системи управління інформаційною політикою підприємства

Варто підкреслити, що роль інформації в інтелектуалізації діяльності повинна відзначатися на комплексній основі, забезпечуючи взаємозалежне вирішення поставлених задач. Тільки такий підхід буде сприяти різкому росту інтелектуалізації діяльності підприємства.

Таким чином, ефективна модель управління інформаційної політики, організована з врахуванням наведених на рисунку 1 вимог, створює основу високих темпів розвитку підприємства, досягнення необхідних кінцевих результатів його господарської діяльності та підвищення інноваційного розвитку. Їх перелік може бути розширений, проте без врахування розглянутих вимог не можливо розраховувати на створення ефективної інтелектуалізації діяльності підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Г. О., Андрощук (2012). Індустрія програмного забезпечення в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку. Інтелектуальна власність, 15-21.
2. В. Д., Базилевич (2008). Інтелектуальна власність: Підручник. Київ: Знання.
3. О., Кохановська (2009) Інформація як нематеріальне благо та захист інформаційних прав згідно з Цивільним кодексом України. Інтелектуальна власність, 13-21.
4. О., Пічкур (2009) Інноваційний розвиток світової економіки та місце України у ньому. Інтелектуальна власність, 32-40.